

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

3276

Na temelju članka 3. stavka 3. Zakona o tržištu plina (»Narodne novine«, broj 40/07, 152/08 i 83/09), ministar gospodarstva, rada i poduzetništva donosi

PRAVILNIK

O ORGANIZACIJI TRŽIŠTA PRIRODNOG PLINA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina (u daljnjem tekstu: Pravilnik) uređuje se postupak za rezervaciju i raspodjelu kapaciteta plinskog sustava, pravila za trgovanje kapacitetima i uravnoteživanje plinskog sustava, pravila za korištenje operativnim zalihama, postupak za promjenu opskrbljivača plinom te druga pravila za provedbu pristupa treće strane plinskom sustavu.

Članak 2.

(1) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju značenja utvrđena Zakonom o energiji, Zakonom o tržištu plina, Zakonom o regulaciji energetske djelatnosti, Uredbom o sigurnosti opskrbe prirodnim plinom, Općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom i Mrežnim pravilima transportnog sustava.

(2) U ovom se Pravilniku koriste i izrazi koji u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

1. *kapacitet povlačenja* – količina prirodnog plina koja se može povući iz radnog volumena sustava skladišta plina u jedinici vremena,

2. *kapacitet utiskivanja* – količina prirodnog plina koja se može utisnuti u radni volumen sustava skladišta plina u jedinici vremena,

3. *kapacitet sustava skladišta plina* – radni volumen, kapacitet povlačenja i kapacitet utiskivanja,

4. *korisnik sustava skladišta plina* – opskrbljivač plinom koji opskrbljuje druge opskrbljivače i/ili kupce plinom iz transportnog sustava i trgovac plinom, koji za potrebe svojih kupaca sklapaju ugovor o skladištenju plina s operatorom sustava skladišta plina, te operator transportnog sustava,

5. *korisnik transportnog sustava* – opskrbljivač plinom ili trgovac plinom koji za potrebe svojih kupaca sklapa ugovor o transportu plina s operatorom transportnog sustava,

6. *lista ponuda za energiju uravnoteženja* – lista ponuda sposobnih ponuditelja za kupnju ili prodaju energije uravnoteženja koju operator tržišta plina sastavlja temeljem kriterija propisanih ovim Pravilnikom,

7. *nominacija* – najava količine prirodnog plina za bilančnu skupinu za naredni plinski dan koju korisnici sustava, odnosno članovi bilančne skupine, namjeravaju predati u plinski sustav i/ili preuzeti iz plinskog sustava,

8. *prednominacija* – najava količine prirodnog plina za naredni plinski dan koju član bilančne skupine namjerava predati u plinski sustav i/ili preuzeti iz plinskog sustava,

9. *plinski dan* – razdoblje od 24 sata koje počinje u 6.00 sati i traje do 6.00 sati narednog dana,

10. *ponuda za energiju uravnoteženja* – ponuda za kupnju ili prodaju energije uravnoteženja,

11. *ponuditelj energije uravnoteženja* – opskrbljivač plinom, trgovac plinom ili krajnji kupac izravno priključen na transportni sustav koji s operatorom tržišta plina sklapa ugovor o nabavi energije uravnoteženja,

12. *prekidivi kapacitet* – kapacitet transportnog sustava ili kapacitet sustava skladišta plina kojega operator transportnog sustava ili operator sustava skladišta plina može djelomično ili u potpunosti ograničiti za određeno vremensko razdoblje,

13. *primarno tržište kapaciteta* – tržište kapaciteta na kojemu operator transportnog sustava i operator sustava skladišta plina prodaju kapacitet plinskog sustava korisnicima sustava,

14. *radni volumen* – dio volumena sustava skladišta plina u koji prirodni plin može biti utisnut ili iz kojega prirodni plin može biti povučen pomoću instaliranih podzemnih i nadzemnih objekata, isključujući volumen plinskog jastuka,

15. *renominacija* – izmijenjena nominacija,

16. *rezervirani kapacitet* – dio tehničkog kapaciteta kojega rezervira voditelj bilančne skupine, a ugovara korisnik transportnog sustava s operatorom transportnog sustava ili korisnik sustava skladišta plina s operatorom sustava skladišta plina za određeno vremensko razdoblje,

17. *sekundarno tržište kapaciteta* – tržište kapaciteta na kojemu korisnici sustava međusobno trguju rezerviranim kapacitetom,

18. *skladišna godina* – razdoblje koje počinje u 6.00 sati 1. travnja tekuće godine i traje do 6.00 sati 1. travnja naredne godine,

19. *slobodni kapacitet* – dio tehničkog kapaciteta koji nije rezervirani kapacitet,

20. *standardni dijagram opterećenja* – grafički prikaz satne potrošnje prirodnog plina krajnjih kupaca priključenih na distribucijski sustav, za karakteristični radni i neradni dan za svaki mjesec unutar plinske godine, zasebno za svaku primopredajnu mjerno-redukcijsku stanicu,

koji ne uključuje potrošnju krajnjih kupaca s potrošnjom većom od 10 GWh godišnje ili priključnim kapacitetom većim od 10 MWh/h,

21. *tehnički kapacitet* – najveći kapacitet koji operator transportnog sustava može ponuditi korisnicima transportnog sustava ili ukupni kapacitet sustava skladišta plina koji operator sustava skladišta plina može ponuditi korisnicima sustava, a uzimajući u obzir integritet i tehničke mogućnosti plinskog sustava,

22. *trošak energije uravnoteženja* – trošak koji obuhvaća vrijednost iskorištene energije uravnoteženja i naknade za odstupanje,

23. *dnevno odstupanje* – razlika između količine plina predane u transportni sustav i količine plina preuzete iz transportnog sustava na razini plinskog dana, utvrđena za svaku bilančnu skupinu, sukladno metodologiji za pružanje usluga uravnoteženja prirodnog plina u plinskom sustavu,

24. *pogonska potrošnja* – ukupna količina plina iskorištena za vlastitu potrošnju operatora transportnog sustava u transportnom sustavu, gubici plina prilikom izvođenja radova na transportnom sustavu, gubici plina iznad dozvoljenih pogonskih gubitaka,

25. *dozvoljeni pogonski gubici* – gubici plina u redovnom pogonu transportnog sustava koji su manji ili jednaki dozvoljenom iznosu utvrđenom Tarifnim sustavom za transport prirodnog plina, bez visine tarifnih stavki,

26. *dozvoljena razlika u mjerenju* – razlika u mjerenju količine plina koja je manja ili jednaka granici dopuštene pogreške mjerne opreme propisane Mrežnim pravilima transportnog sustava, sukladno posebnim propisima kojima se uređuju mjeriteljski zahtjevi za mjerila plina,

27. *kumulativno odstupanje* – suma dnevnih odstupanja u iznosu do primarne tolerancije odstupanja utvrđene prema metodologiji za pružanje usluga uravnoteženja prirodnog plina u plinskom sustavu, za razdoblje od početka prvog plinskog dana u pojedinom mjesecu do kraja određenog plinskog dana u tom mjesecu,

28. *naknada za odstupanje* – novčana naknada u svrhu poticanja bilančne skupine na uravnoteženje količine plina koja se predaje u transportni sustav i preuzima iz transportnog sustava,

29. *robna namira plina* – nadoknada u prirodnom plinu, za prirodni plin iskorišten iz operativne akumulacije, uključujući dozvoljene pogonske gubitke plina i dozvoljenu razliku u mjerenju, te za prirodni plin iskorišten iz operativne zalihe za uravnoteženje transportnog sustava,

30. *novčana namira plina* – novčana naknada za prirodni plin iskorišten iz operativne akumulacije, uključujući dozvoljene pogonske gubitke plina i dozvoljenu razliku u mjerenju, te za prirodni plin iskorišten iz operativne zalihe za uravnoteženje transportnog sustava,

31. *tolerancija odstupanja* – granica odstupanja s obzirom na koju se obračunava naknada za odstupanje,

32. *stanje namire* – količina plina koju voditelj bilančne skupine duguje operatoru transportnog sustava ili potražuje od operatora transportnog sustava, a zbog korištenja operativne akumulacije i operativne zalihe.

33. *EIC oznaka* (*engl. Energy Identification Coding scheme*) – jedinstvena oznaka sudionika na europskom tržištu energije.

Obveznici primjene Pravilnika

Članak 3.

Obveznici primjene ovoga Pravilnika jesu:

1. proizvođač plina,
2. operator tržišta plina,
3. operator transportnog sustava,
4. operator distribucijskog sustava,
5. operator sustava skladišta plina,
6. opskrbljivač plinom,
7. dobavljač plina,
8. trgovac plinom i
9. krajnji kupac.

Bilančna skupina

Članak 4.

(1) Voditelj bilančne skupine dužan je prijaviti se operatoru tržišta plina neposredno nakon organiziranja bilančne skupine.

(2) Uz prijavu iz stavka 1. ovoga članka voditelj bilančne skupine dužan je dostaviti:

- Izvadak iz sudskog registra ne stariji od 6 mjeseci,
- Pismo namjere barem jednog sudionika na tržištu plina da želi biti član bilančne skupine,
- EIC oznaku voditelja bilančne skupine,
- Presliku ugovora i/ili predugovora o kupoprodaji plina bez komercijalnih podataka i
- ostale podatke i informacije koje od voditelja bilančne skupine zatraži operator tržišta plina.

- (3) Voditelj bilančne skupine i operator tržišta plina dužni su u roku od 15 dana od dana upisa u registar voditelja bilančnih skupina sklopiti ugovor o plaćanju energije uravnoteženja.
- (4) Voditelj bilančne skupine dužan je svaku promjenu podataka iz stavka 2. ovoga članka bez odgode dostaviti operatoru tržišta plina.
- (5) Voditelj bilančne skupine kojem istekne dozvola za obavljanje energetske djelatnosti briše se iz registra voditelj bilančnih skupina.
- (6) Dva ili više opskrbljivača plinom koji opskrbljuju druge opskrbljivače i/ili kupce prirodnim plinom iz transportnog sustava, a koji su članovi iste bilančne skupine, određuju jednog od njih za voditelja bilančne skupine.
- (7) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka voditelj bilančne skupine, pojedinačno sa svakim od opskrbljivača plinom koji opskrbljuju druge opskrbljivače i/ili kupce prirodnim plinom iz transportnog sustava, sklapa ugovor o prijenosu prava i obveza.
- (8) Voditelj bilančne skupine vodi registar opskrbljivača plinom koji su članovi bilančne skupine koju organizira i vodi i javno ga objavljuje na svojoj internetskoj stranici.
- (9) Opskrbljivač plinom koji za vrijeme trajanja plinske godine postane član dvije ili više bilančnih skupina dužan je s operatorom transportnog sustava sklopiti aneks ugovora o transportu plina ili novi ugovor o transportu plina, radi izvršavanja obveza voditelja bilančne skupine i operatora transportnog sustava propisanih ovim Pravilnikom.
- (10) Operator tržišta plina vodi registar voditelja bilančnih skupina i javno ga objavljuje na svojoj internetskoj stranici.
- (11) Krajnji kupac je član one bilančne skupine čiji član je opskrbljivač plinom koji ga opskrbljuje prirodnim plinom.
- (12) Operator transportnog sustava član je one bilančne skupine čiji član je opskrbljivač plinom koji ga opskrbljuje prirodnim plinom.
- (13) Opskrbljivač plinom koji opskrbljuje krajnje kupce priključene na distribucijski sustav član je one bilančne skupine čiji član je opskrbljivač plinom koji ga opskrbljuje prirodnim plinom iz transportnog sustava.
- (14) Proizvođač plina član je one bilančne skupine čiji član je opskrbljivač plinom ili trgovac plinom koji od njega kupuje prirodni plin.

Članak 5.

Registar iz članka 4. stavka 8. i 10. ovoga Pravilnika sadrži:

- datum upisa u registar,
- puni naziv energetskog subjekta,
- adresu sjedišta energetskog subjekta,

- matični broj energetskeg subjekta,
- osobni identifikacijski broj i
- registarski broj i datum izdavanja dozvole za obavljanje energetske djelatnosti.

II. POSTUPAK ZA REZERVACIJU I RASPODJELU KAPACITETA PLINSKOG SUSTAVA

Članak 6.

Operator transportnog sustava provodi postupak raspodjele i rezervacije kapaciteta transportnog sustava, a operator sustava skladišta plina provodi postupak raspodjele i rezervacije kapaciteta sustava skladišta plina.

Postupak za rezervaciju i raspodjelu kapaciteta transportnog sustava

Članak 7.

(1) Operator transportnog sustava dužan je objavljivati i ažurirati na svojoj internetskoj stranici:

- podatke o tehničkom, rezerviranom i slobodnom kapacitetu, pojedinačno za svaki ulaz u transportni sustav i pojedinačno za svaki izlaz iz transportnog sustava,
- podatke o tehničkom, rezerviranom i slobodnom kapacitetu za izlaz iz transportnog sustava koji je ujedno i ulaz u sustav skladišta plina i za ulaz u transportni sustav koji je ujedno i izlaz iz sustava skladišta plina, u suradnji s operatorom sustava skladišta plina i
- podatke iz godišnjeg plana održavanja transportnog sustava koji imaju utjecaja na kapacitet transportnog sustava.

(2) Operator transportnog sustava dužan je podatke iz stavka 1. ovoga članka razraditi na način da navede:

- najveće dnevne kapacitete izražene u kWh/dan za svaki mjesec u narednih 18 mjeseci i najveći satni kapacitet izražen u kWh/h za svaki mjesec u narednih 18 mjeseci te
- dnevne kapacitete izražene u kWh/dan za svaki dan u narednom mjesecu i najveći satni kapacitet izražen u kWh/h za svaki dan u narednom mjesecu.

(3) Operator transportnog sustava dužan je podatke iz stavka 1. ovoga članka objavljivati svaki mjesec najkasnije do 15. dana u mjesecu.

(4) Operator transportnog sustava dužan je objavljivati i ažurirati na svojoj internetskoj stranici, pojedinačno za svaki ulaz u transportni sustav i pojedinačno za svaki izlaz iz transportnog sustava, povijesne podatke za prethodnih 36 mjeseci o:

- minimalnom i maksimalnom korištenju kapaciteta transportnog sustava na mjesečnoj razini,

– prosječnom korištenju kapaciteta transportnog sustava na godišnjoj razini.

(5) Operator transportnog sustava dužan je na svojoj internetskoj stranici putem odgovarajućeg sučelja omogućiti informativni izračun naknade za korištenje kapaciteta transportnog sustava.

(6) Operator transportnog sustava dužan je na svojoj internetskoj stranici imati objavljen važeći Tarifni sustav za transport prirodnog plina, bez visine tarifnih stavki te važeću visinu tarifnih stavki za transport prirodnog plina.

(7) Operator transportnog sustava dužan je na svojoj internetskoj stranici, svakog dana do 13.00 sati za prethodni plinski dan, objavljivati sljedeće podatke na razini transportnog sustava:

– dnevno odstupanje, isključujući namiru plina nominiranu za plinski dan i pogonsku potrošnju i

– podatke o iskorištenoj energiji uravnoteženja od ponuditelja na godišnjoj i ponuditelja na dnevnoj razini i operativnoj zalih i iskorištenoj za uravnoteženje.

Članak 8.

(1) Ukoliko operator transportnog sustava smatra da je neki od podataka koje je dužan objaviti povjerljiv, može zatražiti od Agencije odobrenje za izuzeće od obveze objavljivanja tog podatka.

(2) Agencija će prilikom odlučivanja o davanju odobrenja za izuzeće iz stavka 1. ovoga članka uzeti u obzir okolnost da li je podatak za koji se traži izuzeće od obveze objavljivanja povjerljiv podatak komercijalne prirode i da li bi objavljivanje tog podatka narušilo konkurentnost tržišta plina.

(3) Ako je Agencija dala odobrenje za izuzeće od obveze objavljivanja određenog podatka, operator transportnog sustava ima pravo objaviti slobodni kapacitet transportnog sustava bez navođenja brojčanog iznosa slobodnog kapaciteta za koji je dobio odobrenje Agencije.

(4) Odobrenje za izuzeće od obveze objavljivanja određenog podatka neće se dati u slučaju u kojem su tri ili više korisnika transportnog sustava rezervirali kapacitete transportnog sustava na istom ulazu u transportni sustav ili na istom izlazu iz transportnog sustava.

Rezervacija kapaciteta transportnog sustava

Članak 9.

(1) Voditelj bilančne skupine, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, podnosi operatoru transportnog sustava zahtjev za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava za svakog korisnika transportnog sustava, zasebno za svaki pojedini ulaz u transportni sustav i zasebno za svaki pojedini izlaz iz transportnog sustava.

(2) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti na mjesečnoj ili godišnjoj razini, za razdoblje od najmanje mjesec dana i najviše pet godina.

(3) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta na mjesečnoj razini podnosi se najkasnije do 20. dana u tekućem mjesecu za naredni mjesec ili naredne mjesece, a najduže za razdoblje do kraja plinske godine na koju se zahtjev odnosi.

(4) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta na godišnjoj ili višegodišnjoj razini podnosi se najkasnije do 31. srpnja tekuće godine za narednu plinsku godinu ili naredne plinske godine, razrađen po mjesecima.

(5) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, zahtjev za rezervaciju kapaciteta iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti i na dnevnoj razini u slučaju:

– ako na dnevnoj razini postoji slobodni kapacitet, a zahtjev se podnosi najkasnije do 11.00 sati u tekućem danu za naredni plinski dan,

– ponude prekidivog kapaciteta iz članka 17. stavka 2. ovoga Pravilnika, a zahtjev se podnosi najkasnije do 16.30 sati u tekućem danu za naredni plinski dan i

– proglašenog kriznog stanja.

(6) Iznimno od stavka 5. podstavka 1. i 2. ovoga članka, zahtjev za rezervaciju kapaciteta za subotu, nedjelju i ponedjeljak podnosi se u zadnjem radnom danu koji prethodi suboti u tom tjednu.

(7) Iznimno od stavka 5. podstavka 1. i 2. ovoga članka, zahtjev za rezervaciju kapaciteta za dan ili dane blagdana i prvi sljedeći radni dan iza blagdana podnosi se u radnom danu koji neposredno prethodi danu ili danima blagdana.

Članak 10.

(1) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava iz članka 9. stavka 1. ovoga Pravilnika podnosi se u elektroničkom ili pisanom obliku na obrascu kojega je operator transportnog sustava dužan objaviti na svojoj internetskoj stranici te mora sadržavati naročito sljedeće podatke:

– naziv podnositelja zahtjeva, uključivo službene i operativne kontakte,

– naziv korisnika transportnog sustava, uključivo službene i operativne kontakte,

– identifikaciju ulaza u transportni sustav i izlaza iz transportnog sustava,

– zahtijevani kapacitet transportnog sustava za svaki pojedini ulaz u transportni sustav i za svaki pojedini izlaz iz transportnog sustava, s najvećim dnevnim kapacitetom izraženim u kWh/dan i najvećim satnim kapacitetom izraženim u kWh/h za svaki pojedini mjesec,

– vremensko razdoblje na koji se odnosi zahtjev, za svaki pojedini ulaz u transportni sustav i za svaki pojedini izlaz iz transportnog sustava.

(2) Uz zahtjev za rezervaciju kapaciteta voditelj bilančne skupine, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, prilaže podatke potrebne za rezervaciju kapaciteta iz sklopljenih predugovora ili ugovora o kupoprodaji plina.

(3) Podaci iz stavka 2. ovoga članka moraju naročito sadržavati:

- naziv i broj ugovora i/ili predugovora o kupoprodaji plina,
- naziv i sjedište prodavatelja,
- naziv i sjedište kupca,
- rok važenja ugovora i/ili predugovora o kupoprodaji plina,
- mjesta isporuke,
- količinu i dinamiku isporuke.

(4) Uz zahtjev za rezervaciju kapaciteta voditelj bilančne skupine, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, za potrebe tranzita plina prilaže podatke potrebne za rezervaciju kapaciteta iz sklopljenih predugovora ili ugovora o kupoprodaji plina.

Raspodjela kapaciteta transportnog sustava

Članak 11.

(1) Operator transportnog sustava obavlja raspodjelu kapaciteta transportnog sustava sukladno zaprimljenim zahtjevima za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava i slobodnom kapacitetu transportnog sustava, zasebno za svaki pojedini ulaz u transportni sustav i zasebno za svaki pojedini izlaz iz transportnog sustava.

(2) Operator transportnog sustava obavlja raspodjelu kapaciteta transportnog sustava za izlaz iz transportnog sustava koji je ujedno i ulaz u sustav skladišta plina i za ulaz u transportni sustav koji je ujedno i izlaz iz sustava skladišta plina, u suradnji s operatorom sustava skladišta plina, a na način propisan odredbama članka 29. stavka 2. – 8. ovoga Pravilnika.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, uz zahtjev za rezervaciju kapaciteta voditelj bilančne skupine, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, prilaže podatke potrebne za rezervaciju kapaciteta iz sklopljenih ugovora o dobavi plina, ugovora o prodaji plina i ugovora o opskrbi plinom krajnjih kupaca koji su izravno priključeni na transportni sustav, s posebno navedenim podacima o zaštićenim kupcima.

(4) Operator transportnog sustava dužan je osigurati dostatan kapacitet transportnog sustava za korištenje energije uravnoteženja, na dnevnoj razini.

(5) Operator transportnog sustava dužan je osigurati dostatan kapacitet transportnog sustava za korištenje operativne zalihe u svrhu uravnoteženja sustava, na dnevnoj razini.

(6) Ukoliko je slobodni kapacitet veći ili jednak ukupno zahtijevanom kapacitetu, zasebno za svaki pojedini ulaz u transportni sustav i zasebno za svaki pojedini izlaz iz transportnog sustava, operator transportnog sustava obavlja raspodjelu kapaciteta sukladno zahtjevima za rezervaciju kapaciteta.

(7) Ukoliko je slobodni kapacitet manji od ukupno zahtijevanog kapaciteta, zasebno za svaki pojedini ulaz u transportni sustav i zasebno za svaki pojedini izlaz iz transportnog sustava, operator transportnog sustava obavlja raspodjelu kapaciteta proporcionalno zahtjevima za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava.

(8) Operator transportnog sustava obavlja raspodjelu kapaciteta iz stavka 6. i 7. ovoga članka uzimajući u obzir podatke iz ugovora iz članka 10. stavka 2. i 3. ovoga Pravilnika, na razdoblje sukladno zaprimljenom zahtjevu za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava, ali ne duže od roka važenja ugovora iz članka 10. stavka 2. i 3. ovoga Pravilnika.

(9) Operator transportnog sustava dužan je podnositelja zahtjeva za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava na godišnjoj razini obavijestiti o raspodjeli kapaciteta transportnog sustava i pozvati korisnika transportnog sustava na sklapanje ugovora o transportu plina do 15. kolovoza tekuće godine.

(10) Operator transportnog sustava dužan je podnositelja zahtjeva za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava na mjesečnoj razini obavijestiti o raspodjeli kapaciteta transportnog sustava za naredni mjesec ili naredne mjesece i pozvati korisnika transportnog sustava na sklapanje ugovora o transportu plina, do 25. dana u tekućem mjesecu.

(11) Podnositelj zahtjeva za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava, u slučaju iz stavka 7. ovoga članka, ima pravo povući zahtjev za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava ili podnijeti novi zahtjev za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava u roku od 2 radna dana od zaprimanja obavijestiti o raspodjeli kapaciteta transportnog sustava i poziva na sklapanje ugovora o transportu plina.

(12) Novi zahtjev za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava, iz stavka 11. ovoga članka, može se podnijeti samo za iznos kapaciteta koji je manji od iznosa raspodijeljenog kapaciteta podnositelju zahtjeva.

Ugovaranje kapaciteta transportnog sustava

Članak 12.

(1) Kapacitet transportnog sustava ugovara korisnik transportnog sustava sklapanjem ugovora o transportu plina s operatorom transportnog sustava za najmanje jedan ulaz u transportni sustav i/ili najmanje jedan izlaz iz transportnog sustava, a ako se ugovara kapacitet za više ulaza u transportni sustav i više izlaza iz transportnog sustava, u ugovoru se zasebno navodi svaki ulaz u transportni sustav i svaki izlaz iz transportnog sustava.

(2) Ugovor o transportu plina mora sadržavati i sve podatke na temelju kojih je operator transportnog sustava dodijelio kapacitet korisniku transportnog sustava.

(3) Ugovor o transportu plina na godišnjoj razini, za narednu plinsku godinu ili naredne plinske godine, sklapa se do 1. rujna tekuće godine.

(4) Ugovor o transportu plina na mjesečnoj razini sklapa se do zadnjeg dana u tekućem mjesecu za naredni mjesec ili naredne mjesece.

(5) Ugovor o transportu plina sklapa se na dnevnoj razini:

– u slučaju ugovaranja slobodnog kapaciteta na dnevnoj razini, do 12.00 sati tekućeg dana za naredni plinski dan i

– u slučaju ugovaranja prekidivog kapaciteta iz članka 17. stavka 2. ovoga Pravilnika, do 17.00 sati tekućeg dana za naredni plinski dan.

(6) U slučaju proglašenog kriznog stanja ugovor o transportu plina može se sklopiti na dnevnoj razini.

(7) Operator transportnog sustava dužan je operatoru tržišta plina dostaviti podatke o obavljenoj raspodjeli kapaciteta transportnog sustava neposredno nakon sklapanja ugovora iz stavka 1. ovoga članka.

(8) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, ugovor o transportu plina, za subotu, nedjelju i ponedjeljak, sklapa se u zadnjem radnom danu koji prethodi suboti u tom tjednu.

(9) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, ugovor o transportu plina, za dan ili dane blagdana i prvi sljedeći radni dan iza blagdana, sklapa se u radnom danu koji neposredno prethodi danu ili danima blagdana.

Nominacija korištenja transportnog sustava

Članak 13.

(1) Voditelj bilančne skupine dužan je operatoru transportnog sustava svakodnevno dostavljati nominaciju sumarno za sve članove i pojedinačno za svakog korisnika transportnog sustava člana bilančne skupine koju organizira i vodi, a koja mora sadržavati planiranu dnevnu količinu prirodnog plina u kWh, razrađenu za svaki sat u kWh/h za naredni plinski dan.

(2) Nominacija iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se zasebno za svaki ulaz u transportni sustav i zasebno za svaki izlaz iz transportnog sustava, pri čemu nominirana dnevna količina prirodnog plina u kWh za naredni plinski dan ne može biti veća od sume rezerviranih dnevnih kapaciteta iz svih ugovora o transportu plina.

(3) Nominacija iz stavka 1. ovoga članka sadrži i nominaciju za robnu namiru plina.

(4) Nominacija iz stavka 1. ovoga članka, za izlaz iz transportnog sustava koji je ujedno i ulaz u sustav skladišta plina i za ulaz u transportni sustav koji je ujedno i izlaz iz sustava skladišta plina, mora biti usklađena s nominacijom korištenja sustava skladišta plina iz članka 31. stavka 1. ovoga Pravilnika.

(5) Opskrbljivači plinom dužni su voditelju bilančne skupine koje su članovi svakodnevno dostavljati prednominaciju za sve svoje kupce, za naredni plinski dan.

(6) Prednominacija iz stavka 5. ovoga članka za krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav mora sadržavati planiranu dnevnu količinu prirodnog plina u kWh, razrađenu za svaki sat u kWh/h za naredni plinski dan.

(7) Prednominacija iz stavka 5. ovoga članka za krajnje kupce priključene na distribucijski sustav mora sadržavati, zasebno za svaku primopredajnu mjerno-redukcijsku stanicu, planiranu ukupnu dnevnu količinu prirodnog plina u kWh, razrađenu za svaki sat u kWh/h za naredni plinski dan.

Članak 14.

(1) Voditelj bilančne skupine dužan je nominaciju iz članka 13. stavka 1. ovoga Pravilnika dostaviti operatoru transportnog sustava do 13,00 sati tekućeg dana za naredni plinski dan.

(2) Operator transportnog sustava dužan je do 14.00 sati tekućeg dana obavijestiti voditelja bilančne skupine o prihvaćanju ili odbijanju nominacije za naredni plinski dan.

(3) Ukoliko operator transportnog sustava odbije nominaciju, voditelj bilančne skupine ima pravo dostaviti novu nominaciju do 15,00 sati tekućeg dana za naredni plinski dan.

(4) Operator transportnog sustava dužan je do 16.00 sati tekućeg dana obavijestiti voditelja bilančne skupine o prihvaćanju ili odbijanju nove nominacije za naredni plinski dan.

(5) Voditelj bilančne skupine ima pravo jedanput, u razdoblju od 16.00 do 24.00 sati tekućeg dana za naredni plinski dan, dostaviti renominaciju operatoru transportnog sustava.

(6) Operator transportnog sustava dužan je u roku od jednog sata od zaprimanja renominacije iz stavka 5. ovoga članka obavijestiti voditelja bilančne skupine o prihvaćanju ili odbijanju renominacije za naredni plinski dan.

(7) Voditelj bilančne skupine, radi uravnoteženja bilančne skupine koju organizira i vodi, ima pravo jedanput za vrijeme trajanja plinskog dana, za taj plinski dan, izmijeniti prihvaćenu nominaciju ili renominaciju i dostaviti je operatoru transportnog sustava do 11.30 sati.

(8) Operator transportnog sustava dužan je u roku od jednog sata od zaprimanja renominacije iz stavka 7. ovoga članka obavijestiti voditelja bilančne skupine o prihvaćanju ili odbijanju renominacije iz stavka 7. ovoga članka.

(9) Razmjena informacija iz stavka 1. – 8. ovoga članka obavlja se u elektroničkom ili pisanom obliku.

(10) Nominacija ili zadnja renominacija za određeni plinski dan koju prihvati operator transportnog sustava postaje obvezujuća za voditelja bilančne skupine.

(11) Iznimno od stavka 1. do 6. ovoga članka, postupak nominacije korištenja transportnog sustava za subotu, nedjelju i ponedjeljak provodi se u zadnjem radnom danu koji prethodi suboti u tom tjednu.

(12) Iznimno od stavka 1. do 6. ovoga članka, postupak nominacije korištenja transportnog sustava za dan ili dane blagdana i prvi sljedeći radni dan iza blagdana, provodi se u radnom danu koji neposredno prethodi danu ili danima blagdana.

(13) Ukoliko operator transportnog sustava odbije nominaciju i/ili novu nominaciju za naredni plinski dan, dužan je voditelja bilančne skupine obavijestiti o razlozima odbijanja nominacije i/ili nove nominacije.

(14) Nominirana dnevna količina prirodnog plina u kWh za naredni plinski dan jednaka je nuli u sljedećim slučajevima:

- ukoliko voditelj bilančne skupine ne dostavi nominaciju,
- ukoliko operator transportnog sustava odbije nominaciju, a voditelj bilančne skupine ne dostavi novu nominaciju i
- ukoliko operator transportnog sustava odbije novu nominaciju.

Članak 15.

(1) U slučaju izvanrednog poremećaja u radu transportnog sustava, distribucijskog sustava, sustava skladišta plina, mreže proizvodnih plinovoda i/ili opreme krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav, kao i u slučaju izvanrednog poremećaja uvoza plina, operator transportnog sustava dužan je odmah o istome obavijestiti korisnika transportnog sustava na kojega poremećaj ima utjecaj i voditelja bilančne skupine čiji je korisnik transportnog sustava član, te mu omogućiti izmjenu prihvaćene nominacije ili renominacije.

(2) Rok za renominaciju iz stavka 1. ovoga članka određuje operator transportnog sustava.

III. PRAVILA ZA TRGOVANJE KAPACITETIMA I URAVNOTEŽIVANJE TRANSPORTNOG SUSTAVA

Članak 16.

(1) Korisnik transportnog sustava koji ne koristi rezervirani kapacitet transportnog sustava može rezervirani kapacitet koji ne koristi, u cijelosti ili djelomično, prodati na sekundarnom tržištu kapaciteta drugom korisniku transportnog sustava, uz suglasnost operatora transportnog sustava.

(2) Korisnik transportnog sustava može kupiti kapacitet transportnog sustava na sekundarnom tržištu kapaciteta, uz suglasnost operatora transportnog sustava.

(3) Operator transportnog sustava dužan je na svojoj internetskoj stranici omogućiti trgovanje na sekundarnom tržištu kapaciteta putem odgovarajućih sučelja i obrazaca.

(4) Obrazac zahtjeva za trgovanje na sekundarnom tržištu kapaciteta transportnog sustava popisuje operator transportnog sustava, a mora sadržavati naročito sljedeće podatke:

- naziv prodavatelja i kupca kapaciteta transportnog sustava,
- identifikaciju ulaza u transportni sustav i izlaza iz transportnog sustava,
- kapacitet transportnog sustava koji se prodaje i kupuje,

– vremensko razdoblje na koje se prodaje i kupuje kapacitet transportnog sustava.

(5) Zahtjev za trgovanje na sekundarnom tržištu kapaciteta transportnog sustava podnose prodavatelj kapaciteta transportnog sustava i kupac kapaciteta transportnog sustava, pri čemu prodavatelj kapaciteta transportnog sustava može prodati kapacitet transportnog sustava najviše do iznosa rezerviranog kapaciteta transportnog sustava iz ugovora o transportu plina.

(6) Zahtjev za trgovanje na sekundarnom tržištu kapaciteta transportnog sustava ne može se povući.

Pravila za korištenje nenominiranim rezerviranim kapacitetima transportnog sustava

Članak 17.

(1) Voditelj bilančne skupine dužan je operatoru transportnog sustava uz nominaciju dostaviti podatke o korisniku transportnog sustava koji neće koristiti rezervirani kapacitet transportnog sustava na pojedinom ulazu u transportni sustav i na pojedinom izlazu iz transportnog sustava u narednom plinskom danu ili narednim plinskim danima.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, operator transportnog sustava može rezervirani kapacitet korisnika transportnog sustava koji se neće koristiti, ponuditi drugim korisnicima transportnog sustava na primarnom tržištu kapaciteta kao prekidivi kapacitet.

(3) Operator transportnog sustava može ponuditi prekidivi kapacitet iz stavka 2. ovoga članka u razdoblju od 16.00 do 16.30 sati tekućeg dana, za naredni plinski dan ili naredne plinske dane, uz prethodnu obavijest korisniku transportnog sustava čiji kapacitet je ponudio na primarnom tržištu kapaciteta.

Informacija o iskorištenom kapacitetu transportnog sustava

Članak 18.

(1) Operator transportnog sustava dužan je svakodnevno do 10.00 sati tekućeg dana za prethodni plinski dan omogućiti voditelju bilančne skupine pristup izmjenjenim podacima o korištenju rezerviranog kapaciteta transportnog sustava, zasebno za svaki ulaz u transportni sustav i zasebno za svaki izlaz iz transportnog sustava za koji je voditelj bilančne skupine nominirao kapacitet transportnog sustava.

(2) Operator transportnog sustava dužan je svakodnevno do 10.00 sati tekućeg dana za prethodni plinski dan omogućiti pristup izmjenjenim podacima o korištenju rezerviranog kapaciteta transportnog sustava za krajnje kupce priključene na transportni sustav, zasebno za svaki izlaz iz transportnog sustava, opskrbljivaču plinom koji ih opskrbljuje plinom.

(3) Operator distribucijskog sustava dužan je, za krajnje kupce izravno priključene na distribucijski sustav s potrošnjom većom od 10 GWh godišnje ili priključnim kapacitetom većim od 10 MWh/h, dostaviti izmjerene podatke o korištenju rezerviranog kapaciteta transportnog sustava opskrbljivaču plinom koji ih opskrbljuje, neposredno po isteku tekućeg mjeseca.

(4) Operator sustava skladišta plina dužan je operatoru transportnog sustava za svakog korisnika sustava skladišta plina svakodnevno do 9.30 sati tekućeg dana za prethodni plinski dan dostaviti izmjerene podatke o korištenju rezerviranog kapaciteta transportnog sustava za izlaz iz transportnog sustava koji je ujedno i ulaz u sustav skladišta plina i za ulaz u transportni sustav koji je ujedno i izlaz iz sustava skladišta plina.

(5) Proizvođač plina dužan je operatoru transportnog sustava za svakog opskrbljivača plinom i trgovca plinom kojem prodaje prirodni plin svakodnevno do 9.30 sati tekućeg dana za prethodni plinski dan dostaviti izmjerene podatke o korištenju rezerviranog kapaciteta transportnog sustava zasebno za svaki ulaz u transportni sustav koji je ujedno i izlaz iz proizvodnje prirodnog plina.

(6) Izmjereni podaci o korištenju rezerviranog kapaciteta transportnog sustava iz stavka 1. – 5. ovoga članka sadrže količinu prirodnog plina u kWh i satno opterećenje za svaki sat u kWh/h.

(7) Operator distribucijskog sustava dužan je do 15. srpnja tekuće godine izraditi sve standardne dijagrame opterećenja za svoje distribucijsko područje i dostaviti ih opskrbljivačima plinom koji opskrbljuju prirodnim plinom krajnje kupce priključene na njegov distribucijski sustav.

(8) Operator transportnog sustava dužan je operatoru tržišta plina dostaviti svakodnevno do 10.00 sati tekućeg dana za prethodni plinski dan, zasebno za svaku bilančnu skupinu, zasebno za svaki izlaz iz transportnog sustava i zasebno za svaki ulaz u transportni sustav, sljedeće:

– podatke o rezerviranom kapacitetu transportnog sustava,

– potvrđene nominacije i/ili renominacije, s naznačenom nominacijom i/ili renominacijom za robnu namiru plina,

– izmjerenu i raspodijeljenu količinu plina, ne uključujući energiju uravnoteženja od ponuditelja na godišnjoj i dnevnoj razini te operativnu zalihu iskorištenu za uravnoteženje u plinskom danu.

(9) Operator transportnog sustava dužan je operatoru tržišta plina svakodnevno do 10.00 sati tekućeg dana za prethodni plinski dan dostaviti podatke na razini transportnog sustava o:

– dnevnom odstupanju,

– iskorištenoj operativnoj akumulaciji, uključujući dozvoljene pogonske gubitke plina i dozvoljenu razliku u mjerenju,

– iskorištenoj energiji uravnoteženja od ponuditelja na godišnjoj i dnevnoj razini, razrađeno po pojedinim ponuditeljima energije uravnoteženja te po ulazima u transportni sustav i izlazima iz transportnog sustava korištenima za uravnoteženje,

– operativnoj zalihu iskorištenoj za uravnoteženje i

– količini plina iskorištenoj za pogonsku potrošnju.

(10) Operator tržišta plina dužan je svakog dana do 11.00 sati, za prethodni plinski dan, voditelju bilančne skupine omogućiti pristup sljedećim podacima za bilančnu skupinu koju vodi:

- tolerancije odstupanja,
- dnevno odstupanje i kumulativno odstupanje,
- iskorištena operativna akumulacija, uključujući dozvoljene pogonske gubitke plina i dozvoljenu razliku u mjerenju,
- operativna zaliha iskorištena za uravnoteženje i
- stanje namire plina.

(11) Operator tržišta plina dužan je svakog dana do 11.00 sati, za prethodni plinski dan, voditelju bilančne skupine omogućiti pristup podacima o iskorištenoj energiji uravnoteženja i pripadajućoj cijeni energije uravnoteženja na razini transportnog sustava.

Uravnoteženje transportnog sustava

Članak 19.

(1) Operator transportnog sustava provodi uravnoteženje transportnog sustava na razini plinskog dana.

(2) Operator transportnog sustava koristi operativnu akumulaciju u cilju održavanja redovnog pogona transportnog sustava i u cilju uravnoteženja transportnog sustava.

(3) Operator transportnog sustava dužan je koristiti energiju uravnoteženja od ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini i od ponuditelja energije uravnoteženja na dnevnoj razini, prema listi ponuda za energiju uravnoteženja.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, u svrhu opstojnosti transportnog sustava te uslijed tehničkih ograničenja, operator transportnog sustava ima pravo koristiti energiju uravnoteženja uzevši u obzir količinu i ulaz energije uravnoteženja u transportni sustav, odnosno količinu i izlaz energije uravnoteženja iz transportnog sustava, pri čemu ne mora poštivati redoslijed iz liste ponuda za energiju uravnoteženja.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka operator transportnog sustava ima obvezu dostaviti pisano obrazloženje operatoru tržišta plina o razlozima i načinu korištenja energije uravnoteženja.

(6) Ukoliko energija uravnoteženja iz stavka 3. ovoga članka nije dostatna, operator transportnog sustava ima pravo i obvezu koristiti raspoloživu operativnu zalihu.

(7) Ukoliko operativna zaliha nije raspoloživa ili nije dostatna za uravnoteženje transportnog sustava, operator transportnog sustava dužan je bez odlaganja o tome informirati voditelje bilančnih skupina, nakon čega su voditelji bilančnih skupina dužni sami poduzeti odgovarajuće mjere za uravnoteženje bilančne skupine koju organiziraju i vode.

(8) Ukoliko je i nakon korištenja operativne akumulacije, energije uravnoteženja i operativne zalihe te mjera iz stavka 7. ovoga članka poduzetih od strane voditelja bilančnih skupina, ugrožen redovan pogon transportnog sustava, operator transportnog sustava ima pravo i obvezu smanjiti ili obustaviti preuzimanje ili predaju prirodnog plina pojedinim korisnicima transportnog sustava prema redosljedu kojeg je unaprijed dostavio svaki voditelj bilančne skupine za bilančnu skupinu koju organizira i vodi.

(9) Ukoliko voditelj bilančne skupine ne dostavi operatoru transportnog sustava listu korisnika sukladno članku 19. stavku 8. ovoga Pravilnika, operator transportnog sustava o tome obavještava Ministarstvo koje utvrđuje daljnje mjere.

(10) Operator transportnog sustava dužan je o poduzetim mjerama iz stavka 8. ovoga članka bez odlaganja obavijestiti Ministarstvo.

Članak 20.

Operator tržišta plina dužan je utvrditi dnevno odstupanje pojedine bilančne skupine te raspodijeliti po bilančnim skupinama operativnu akumulaciju, uključujući dozvoljene pogonske gubitke plina i dozvoljenu razliku u mjerenju, energiju uravnoteženja od ponuditelja na godišnjoj i ponuditelja na dnevnoj razini te operativnu zalihu, iskorištene za uravnoteženje transportnog sustava u plinskom danu, sukladno metodologiji za pružanje usluga uravnoteženja prirodnog plina u plinskom sustavu.

Članak 21.

(1) Voditelj bilančne skupine dužan je svakodnevno uravnoteživati količine plina koje ulaze i izlaze iz transportnog sustava za bilančnu skupinu koju organizira i vodi.

(2) Voditelj bilančne skupine duguje ili potražuje trošak energije uravnoteženja i izvršava robnu namiru plina za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, prema odredbama metodologije za pružanje usluga uravnoteženja prirodnog plina u plinskom sustavu i ugovora o plaćanju energije uravnoteženja.

(3) Voditelj bilančne skupine raspodjeljuje trošak energije uravnoteženja i izvršenu robnu namiru plina iz stavka 1. ovoga članka te novčanu namiru iz stavka 6. ovoga članka na sebe i na članove bilančne skupine koju organizira i vodi.

(4) Operator transportnog sustava dužan je omogućiti voditelju bilančne skupine robnu namiru plina, uzimajući u obzir tehničke mogućnosti transportnog sustava.

(5) Iznos izvršene robne namire plina iz stavka 3. ovoga članka u plinskom danu utvrđuje se u iznosu nominacije za robnu namiru plina za taj plinski dan.

(6) Operator tržišta plina vrši obračun troška energije uravnoteženja i namire plina na temelju podataka iz članka 18. stavaka 8. i 9. ovoga Pravilnika i ispostavlja račun za trošak energije uravnoteženja voditelju bilančne skupine za prethodni mjesec, do 10. dana u mjesecu, na temelju metodologije za pružanje usluga uravnoteženja prirodnog plina u plinskom sustavu.

(7) U slučaju prestanka rada bilančne skupine operator tržišta plina vrši obračun novčane namire plina na temelju podataka iz članka 18. stavaka 8. i 9. ovoga Pravilnika i ispostavlja

račun za novčanu namiru plina voditelju bilančne skupine ili operatoru transportnog sustava, do 10. dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem je bilančna skupine prestala s radom, na temelju metodologije za pružanje usluga uravnoteženja prirodnog plina u plinskom sustavu.

(8) Operator tržišta plina dužan je sredstva koja naplati za troškove energije uravnoteženja, u dijelu koji se odnosi na naknade za odstupanje, uplatiti na poslovni račun operatora transportnog sustava.

(9) Operator transportnog sustava dužan je nakon isteka tri mjeseca provjeriti mjesečne podatke iz članka 18. stavaka 8. i 9. ovoga Pravilnika za mjesec od prije tri mjeseca te ih potvrditi ili promijeniti i o tome obavijestiti operatora tržišta plina koji je dužan, ako je to potrebno, izvršiti korekciju obračuna troška energije uravnoteženja i korekciju obračuna novčane namire plina, te ispostaviti račun za razliku troška energije uravnoteženja i račun za razliku novčane namire plina.

Članak 22.

(1) Operator tržišta plina dužan je na svojoj internetskoj stranici putem odgovarajućeg sučelja omogućiti ponuditeljima energije uravnoteženja svakodnevno davanje ponuda za energiju uravnoteženja.

(2) Ponuditelj energije uravnoteženja na godišnjoj razini i ponuditelj energije uravnoteženja na dnevnoj razini dostavljaju operatoru tržišta plina, putem sučelja iz stavka 1. ovoga članka, ponudu za energiju uravnoteženja do 15.00 sati u tekućem danu za naredni plinski dan, zasebno za svaki ulaz u transportni sustav ili izlaz iz transportnog sustava i zasebno za predaju u transportni sustav ili preuzimanje plina iz transportnog sustava.

(3) Ponuditelj energije uravnoteženja na godišnjoj razini dužan je svakodnevno dostavljati dnevne ponude za energiju uravnoteženja u skladu s Ugovorom o nabavi energije uravnoteženja sklopljenim na temelju javnog natječaja.

(4) Ponuda za energiju uravnoteženja mora sadržavati:

1. matični broj, osobni identifikacijski broj i EIC oznaku energetskog subjekta,
2. naziv, adresu ponuditelja energije uravnoteženja te podatke o osobi za kontakt koja mora za vrijeme trajanja ponude biti dostupna u svakom trenutku,
3. identifikacijsku oznaku izlaza ili ulaza u transportni sustav,
4. tip ponude s obzirom na predaju plina u transportni sustav ili preuzimanje plina iz transportnog sustava,
5. iznos ukupne količine energije uravnoteženja ponuđene za plinski dan,
6. iznos satne količine energije uravnoteženja za svaki sat plinskog dana,
7. cijenu energije uravnoteženja iskazanu u kn/kWh,

8. ograničenja za korištenje energije uravnoteženja, kao što su najmanji iznos satne količine energije uravnoteženja, najmanje trajanje korištenja energije uravnoteženja te ostala tehnička ograničenja,

9. vrijeme odziva, odnosno vrijeme potrebno da se nakon poziva od strane operatora transportnog sustava ponudena energija uravnoteženja preda u transportni sustav ili preuzme iz transportnog sustava.

(5) Operator tržišta plina dužan je sastaviti listu ponuda za energiju uravnoteženja za naredni plinski dan na temelju kriterija prema sljedećem redoslijedu:

1. prema cijeni iz ponude za energiju uravnoteženja – ponude povoljnije cijene imaju prednost, pri čemu povoljnija cijena znači niža cijena za energiju uravnoteženja koja se predaje u transportni sustav, a viša cijena za energiju uravnoteženja koja se preuzima iz transportnog sustava,

2. prema ponuđenoj količini energije uravnoteženja – ukoliko je podneseno nekoliko ponuda s jednakom cijenom, a različitom količinom, prednost ima ponuda s većom količinom energije uravnoteženja,

3. prema redoslijedu pristizanja ponuda za energiju uravnoteženja – ukoliko je podneseno nekoliko ponuda s jednakom cijenom i količinom energije uravnoteženja, prednost ima ponuda koja je zaprimljena ranije.

(6) Dnevne ponude ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini uvrstavaju se na dnevnu listu ponuda za energiju uravnoteženja u skladu s odredbama stavka 5. ovoga članka.

(7) Ponuda za energiju uravnoteženja iz stavka 2. ovoga članka dostavlja se zasebno za energiju uravnoteženja koja se predaje u transportni sustav i zasebno za energiju uravnoteženja koja se preuzima iz transportnog sustava, a lista ponuda iz stavka 5. ovoga članka sastavlja se zasebno za energiju uravnoteženja koja se predaje u transportni sustav i zasebno za energiju uravnoteženja koja se preuzima iz transportnog sustava.

(8) Količina energije uravnoteženja iz ponude za energiju uravnoteženja iz stavka 2. ovoga članka ne može biti manja od 100 MWh/dan i mora biti u iznosu koji je višekratnik broja 100, pri čemu satna količina energije uravnoteženja ne može biti manja od 10 MWh/h i mora biti u iznosu koji je višekratnik broja 10.

(9) Operator tržišta plina ima pravo odbiti ponudu za energiju uravnoteženja čiji sadržaj nije u skladu s odredbama stavka 4. i 8. ovoga članka.

(10) Svakoj prihvaćenoj ponudi za energiju uravnoteženja dodjeljuje se jedinstvena oznaka na listi ponuda za energiju uravnoteženja.

(11) Operator tržišta plina dužan je do 16.00 sati tekućeg dana obavijestiti ponuditelje energije uravnoteženja o prihvaćanju ili odbijanju ponude za energiju uravnoteženja i dostaviti listu ponuda za energiju uravnoteženja operatoru transportnog sustava.

(12) Iznimno od rokova iz stavaka 2. i 11. ovoga članka, operator tržišta plina može, u slučaju kada postoje za to posebni opravdani razlozi, odrediti kasnije rokove, a o čemu je dužan obavijestiti operatora transportnog sustava i sve ponuditelje energije uravnoteženja.

(13) Nakon isteka roka iz stavka 11. ovoga članka, prihvaćene ponude za energiju uravnoteženja postaju obvezujuće i ne mogu se mijenjati ili povući, te su ponuditelj energije uravnoteženja i operator tržišta plina dužni temeljem prihvaćene ponude sklopiti Ugovor o nabavi energije uravnoteženja do 17.00 sati tekućeg dana.

(14) Iznimno od stavka 1. do 11. ovoga članka, postupak dostavljanja ponuda i sastavljanja liste ponuda za energiju uravnoteženja za subotu, nedjelju i ponedjeljak provodi se u zadnjem radnom danu koji prethodi suboti u tom tjednu.

(15) Iznimno od stavka 1. do 11. ovoga članka, postupak dostavljanja ponuda i sastavljanja liste ponuda za energiju uravnoteženja za dan ili dane blagdana i prvi sljedeći radni dan iza blagdana, provodi se u radnom danu koji neposredno prethodi danu ili danima blagdana.

(16) Operator tržišta plina dužan je na svojoj internetskoj stranici imati objavljenu važeću metodologiju za pružanje usluga uravnoteženja prirodnog plina u plinskom sustavu.

Članak 23.

(1) Nalog za korištenje energije uravnoteženja daje operator transportnog sustava ponuditelju energije uravnoteženja s liste ponuda za energiju uravnoteženja elektroničkim putem ili telefaksom, uzimajući u obzir odredbe članka 19. ovoga Pravilnika, te istovremeno dostavlja taj nalog i operatoru tržišta plina.

(2) Nalog za korištenje energije uravnoteženja sadrži jedinstvenu oznaku ponude za energiju uravnoteženja, naziv i kontakt podatke ponuditelja energije uravnoteženja, količinu energije uravnoteženja koja se namjerava koristiti i identifikacijsku oznaku izlaza ili ulaza u transportni sustav.

(3) Količina energije uravnoteženja iz naloga iz stavka 2. ovoga članka mora biti manja ili jednaka količini energije uravnoteženja iz ponude za energiju uravnoteženja i mora biti u iznosu koji je višekratnik broja 100, a pripadajuće satne količine energije uravnoteženja moraju biti manje ili jednake satnim količinama energije uravnoteženja iz ponude za energiju uravnoteženja i moraju biti u iznosu koji je višekratnik broja 10.

(4) Nalog za korištenje energije uravnoteženja iz stavka 1. ovoga članka može se dati najranije u 12.30 sati tekućeg plinskog dana za taj plinski dan, s početkom korištenja energije uravnoteženja na puni sat.

(5) Ukoliko operator transportnog sustava smatra da je potrebno koristiti energiju uravnoteženja prije 12.30 sati u tekućem plinskom danu, o tome obavještava sve voditelje bilančnih skupina i daje im mogućnost renominacije unutar sat vremena od zaprimanja njegove obavijesti.

(6) Ako u slučaju iz stavka 5. ovoga članka voditelj bilančne skupine ne dostavi renominaciju, operator transportnog sustava ima pravo dati nalog za korištenje energije uravnoteženja i prije roka iz stavka 4. ovoga članka.

(7) Nakon početka korištenja energije uravnoteženja renominacije više nisu moguće u tekućem plinskom danu za taj plinski dan.

(8) Operator transportnog sustava ima pravo tijekom plinskog dana izmijeniti nalog iz stavka 1. ovoga članka, i to za preostale sate plinskog dana.

(9) Utvrđena količina iskorištene energije uravnoteženja jednaka je količini energije uravnoteženja iz naloga za korištenje energije uravnoteženja.

(10) Operator tržišta plina obračunava iskorištenu energiju uravnoteženja od pojedinog ponuditelja energije uravnoteženja prema cijeni iz prihvaćene ponude za energiju uravnoteženja tog ponuditelja, a za količinu energije uravnoteženja iz naloga za korištenje energije uravnoteženja.

Natječaj za izbor ponuditelja energije uravnoteženja

Članak 24.

(1) Natječaj za izbor ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini raspisuje operator tržišta plina.

(2) Operator tržišta plina dužan je natječajni postupak iz stavka 1. ovoga članka okončati najkasnije do 15. srpnja tekuće godine za narednu plinsku godinu.

(3) Na temelju odluke o izboru najpovoljnije ponude operator tržišta plina i izabrani ponuditelj na natječaju sklapaju ugovor o nabavi energije uravnoteženja.

(4) Ukoliko najpovoljnija ponuda za nabavu energije uravnoteženja koja se predaje u transportni sustav i najpovoljnija ponuda za nabavu energije uravnoteženja koja se preuzima iz transportnog sustava nisu od istog ponuditelja, operator tržišta plina sklapa ugovor iz stavka 3. ovoga članka s oba ponuditelja.

(5) Operator tržišta plina dužan je na svojoj internetskoj stranici dati obavijest o natječaju za izbor ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini.

Postupak za rezervaciju i raspodjelu kapaciteta sustava skladišta plina

Članak 25.

(1) Operator sustava skladišta plina dužan je objavljivati i ažurirati na svojoj internetskoj stranici:

– podatke o tehničkom, rezerviranom i slobodnom kapacitetu sustava skladišta plina, za radni volumen, kapacitet utiskivanja i kapacitet povlačenja,

– kriterije za određivanje kapaciteta sustava skladišta plina i

– podatke iz godišnjeg plana održavanja sustava skladišta plina koji imaju utjecaja na kapacitet sustava skladišta plina.

(2) Operator sustava skladišta plina dužan je podatke iz stavka 1. ovoga članka razraditi na način da navede:

– najveće dnevne kapacitete utiskivanja i najveće dnevne kapacitete povlačenja izražene u kWh/dan i radni volumen izražen u kWh za svaki pojedini mjesec u narednoj skladišnoj godini te

– dnevne kapacitete utiskivanja i dnevne kapacitete povlačenja izražene u kWh/dan i radni volumen izražen u kWh za svaki dan u narednom mjesecu.

(3) Operator sustava skladišta plina dužan je podatke iz stavka 1. ovoga članka, razrađene za svaki mjesec naredne skladišne godine, objaviti najkasnije do 15. siječnja tekuće godine, a podatke razrađene za svaki dan u narednom mjesecu objaviti najkasnije do 15. dana u tekućem mjesecu.

(4) Operator sustava skladišta plina dužan je na svojoj internetskoj stranici putem odgovarajućeg sučelja omogućiti informativni izračun naknade za korištenje kapaciteta sustava skladišta plina.

(5) Operator sustava skladišta plina dužan je na svojoj internetskoj stranici imati objavljen važeći Tarifni sustav za skladištenje prirodnog plina, bez visine tarifnih stavki te važeću visinu tarifnih stavki za skladištenje prirodnog plina.

Članak 26.

(1) Ukoliko operator sustava skladišta plina smatra da je neki od podataka koje je dužan objaviti povjerljiv, može zatražiti od Agencije odobrenje za izuzeće od obveze objavljivanja tog podatka.

(2) Agencija će prilikom odlučivanja o davanju odobrenja za izuzeće iz stavka 1. ovoga članka uzeti u obzir okolnost da li je podatak za koji se traži izuzeće od obveze objavljivanja povjerljiv podatak komercijalne prirode i da li bi objavljivanje tog podatka narušilo konkurentnost tržišta plina.

(3) Ako je Agencija dala odobrenje za izuzeće od obveze objavljivanja određenog podatka, operator sustava skladišta plina ima pravo objaviti slobodni kapacitet sustava skladišta plina bez navođenja brojanog iznosa slobodnog kapaciteta za koji je dobio odobrenje Agencije.

Članak 27.

(1) Voditelj bilančne skupine, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, podnosi operatoru sustava skladišta plina zahtjev za rezervaciju kapaciteta sustava skladišta plina za svakog korisnika sustava skladišta plina, zasebno za radni volumen, kapacitet utiskivanja i kapacitet povlačenja.

(2) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta iz stavka 1. ovoga članka uključuje i kapacitet sustava skladišta plina potreban za korištenje operativne zalihe.

(3) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti na mjesečnoj ili godišnjoj razini, za razdoblje od najmanje jednog mjeseca i najviše pet skladišnih godina.

(4) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta na mjesečnoj razini podnosi se najkasnije do 20. dana u tekućem mjesecu za naredni mjesec ili naredne mjesece, a najduže za razdoblje do kraja skladišne godine.

(5) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta na godišnjoj ili višegodišnjoj razini podnosi se najkasnije do 31. siječnja tekuće godine za narednu skladišnu godinu ili naredne skladišne godine, razrađeno po mjesecima.

(6) Iznimno od stavka 2. ovoga članka zahtjev za rezervaciju kapaciteta iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti i na dnevnoj razini u slučaju:

– ako na dnevnoj razini postoji slobodni kapacitet, a zahtjev se podnosi najkasnije do 9.30 sati u tekućem danu za naredni plinski dan,

– ponude prekidivog kapaciteta iz članka 35. stavka 1. ovoga Pravilnika, a zahtjev se podnosi najkasnije do 15.00 sati u tekućem danu za naredni plinski dan,

– potreba korištenja operativne zalihe, a zahtjev se podnosi najkasnije do 11.30 sati u tekućem danu za naredni plinski dan,

– proglašenog kriznog stanja.

(7) Iznimno od stavka 6. podstavka 1. ovoga članka, zahtjev za rezervaciju kapaciteta za subotu, nedjelju i ponedjeljak podnosi se u zadnjem radnom danu koji prethodi suboti u tom tjednu.

(8) Iznimno od stavka 6. podstavka 1. ovoga članka, zahtjev za rezervaciju kapaciteta za dan ili dane blagdana i prvi sljedeći radni dan iza blagdana podnosi se u radnom danu koji neposredno prethodi danu ili danima blagdana.

Članak 28.

(1) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta iz članka 27. stavka 1. ovoga Pravilnika podnosi se u elektroničkom ili pisanom obliku na obrascu kojega je operator sustava skladišta plina dužan objaviti na svojoj internetskoj stranici te mora sadržavati naročito sljedeće podatke:

– naziv podnositelja zahtjeva, uključivo službene i operativne kontakte,

– naziv korisnika sustava skladišta plina, uključivo službene i operativne kontakte,

– zahtijevani kapacitet sustava skladišta plina, zasebno za radni volumen, kapacitet utiskivanja i kapacitet povlačenja, s najvećim dnevnim kapacitetom utiskivanja i najvećim dnevnim kapacitetom povlačenja izraženim u kWh/dan za svaki pojedini mjesec i radnim volumenom izraženim u kWh te najvećim satnim kapacitetom utiskivanja i najvećim satnim kapacitetom povlačenja za vremensko razdoblje na koji se odnosi zahtjev izraženim u kWh/h.

– namjenu korištenja kapaciteta (operativna zaliha, zaštićeni kupci, ostali kupci),

– vremensko razdoblje na koji se odnosi zahtjev, zasebno za radni volumen, kapacitet utiskivanja i kapacitet povlačenja.

(2) Uz zahtjev za rezervaciju kapaciteta za izlaz iz transportnog sustava koji je ujedno i ulaz u sustav skladišta plina i za ulaz u transportni sustav koji je ujedno i izlaz iz sustava skladišta plina voditelj bilančne skupine, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, prilaže podatke potrebne za rezervaciju kapaciteta iz sklopljenih ugovora o dobavi plina, ugovora o prodaji plina i ugovora o opskrbi plinom krajnjih kupaca koji su izravno priključeni na transportni sustav, s posebno navedenim podacima o zaštićenim kupcima.

Raspodjela kapaciteta sustava skladišta plina

Članak 29.

(1) Operator sustava skladišta plina obavlja raspodjelu kapaciteta sustava skladišta plina sukladno zaprimljenim zahtjevima za rezervaciju kapaciteta sustava skladišta plina i slobodnom kapacitetu sustava skladišta plina, zasebno za radni volumen, kapacitet utiskivanja i kapacitet povlačenja.

(2) Operator sustava skladišta plina obavlja raspodjelu kapaciteta utiskivanja i kapaciteta povlačenja proporcionalno radnom volumenu.

(3) Operator sustava skladišta plina dužan je operatoru transportnog sustava osigurati dostatne kapacitete sustava skladišta plina za potrebe korištenja operativne zalihe iz članka 37. stavka 1. ovoga Pravilnika.

(4) Nakon raspodjele kapaciteta sustava skladišta plina za potrebe korištenja operativne zalihe, operator sustava skladišta plina dužan je preostali slobodni kapacitet sustava skladišta plina raspodijeliti prvenstveno za potrebe zaštićenih kupaca.

(5) Ukoliko je slobodni kapacitet iz stavka 4. ovoga članka manji od ukupno zahtijevanog kapaciteta sustava skladišta plina za potrebe zaštićenih kupaca, operator sustava skladišta plina obavlja raspodjelu kapaciteta proporcionalno kapacitetima iz zahtjeva za rezervaciju kapaciteta za potrebe zaštićenih kupaca.

(6) Nakon raspodjele kapaciteta iz stavka 3. i 4. ovoga članka operator sustava skladišta plina dužan je preostali slobodni kapacitet sustava skladišta plina raspodijeliti za potrebe ostalih kupaca.

(7) Ukoliko je slobodni kapacitet iz stavka 6. ovoga članka manji od ukupno zahtijevanog kapaciteta sustava skladišta plina za potrebe ostalih kupaca, operator sustava skladišta plina obavlja raspodjelu kapaciteta proporcionalno kapacitetima iz zahtjeva za rezervaciju kapaciteta za potrebe ostalih kupaca.

(8) Ukoliko je slobodni kapacitet veći ili jednak ukupno zahtijevanom kapacitetu sustava skladišta plina, zasebno za radni volumen, kapacitet utiskivanja i kapacitet povlačenja, operator sustava skladišta plina obavlja raspodjelu kapaciteta sukladno zahtjevima za rezervaciju kapaciteta.

(9) Operator sustava skladišta plina obavlja raspodjelu kapaciteta sustava skladišta plina uzimajući u obzir podatke iz ugovora iz članka 28. stavka 2. ovoga Pravilnika, na razdoblje sukladno zaprimljenom zahtjevu za rezervaciju kapaciteta sustava skladišta plina, ali ne duže od roka važenja ugovora iz članka 28. stavka 2. ovoga Pravilnika.

(10) Operator sustava skladišta plina dužan je podnositelja zahtjeva za rezervaciju kapaciteta sustava skladišta plina na godišnjoj razini obavijestiti o raspodjeli kapaciteta sustava skladišta plina i pozvati korisnika sustava skladišta plina na sklapanje ugovora o skladištenju plina do 15. veljače tekuće godine.

(11) Operator sustava skladišta plina dužan je podnositelja zahtjeva za rezervaciju kapaciteta sustava skladišta plina na mjesečnoj razini obavijestiti o raspodjeli kapaciteta sustava skladišta plina za naredni mjesec ili naredne mjesece i pozvati korisnika sustava skladišta plina na sklapanje ugovora o skladištenju plina, do 25. dana u tekućem mjesecu.

Ugovaranje kapaciteta sustava skladišta plina

Članak 30.

(1) Kapacitet sustava skladišta plina ugovara korisnik sustava skladišta plina sklapanjem ugovora o skladištenju plina s operatorom sustava skladišta plina, u kojem se zasebno navode radni volumen, kapacitet utiskivanja i kapacitet povlačenja.

(2) Ugovor o skladištenju plina mora sadržavati i sve podatke na temelju kojih je operator sustava skladišta plina dodijelio kapacitet korisniku sustava skladišta plina.

(3) Ugovor o skladištenju plina na godišnjoj razini, za narednu skladišnu godinu ili naredne skladišne godine, sklapa se do 1. ožujka tekuće godine.

(4) Ugovor o skladištenju plina na mjesečnoj razini sklapa se do zadnjeg dana u tekućem mjesecu za naredni mjesec ili naredne mjesece.

(5) Ugovor o skladištenju plina sklapa se na dnevnoj razini:

– u slučaju ugovaranja slobodnog kapaciteta na dnevnoj razini, do 10.30 sati tekućeg dana za naredni plinski dan i

– u slučaju ugovaranja prekidivog kapaciteta iz članka 35. stavka 1. ovoga Pravilnika, do 15.30 sati tekućeg dana za naredni plinski dan.

(6) U slučaju proglašenog kriznog stanja ugovor o skladištenju plina može se sklopiti na dnevnoj razini.

(7) Operator sustava skladišta plina dužan je operatoru tržišta plina dostaviti podatke o obavljenoj raspodjeli kapaciteta sustava skladišta plina neposredno nakon sklapanja ugovora iz stavka 1. ovoga članka.

(8) Iznimno od stavka 5. podstavka 1. ovoga članka, ugovor o skladištenju plina, za subotu, nedjelju i ponedjeljak, sklapa se u zadnjem radnom danu koji prethodi suboti u tom tjednu.

(9) Iznimno od stavka 5. podstavka 1. ovoga članka, ugovor o skladištenju plina, za dan ili dane blagdana i prvi sljedeći radni dan iza blagdana, sklapa se u radnom danu koji neposredno prethodi danu ili danima blagdana.

Nominacija korištenja sustava skladišta plina

Članak 31.

- (1) Voditelj bilančne skupine dužan je operatoru sustava skladišta plina svakodnevno dostavljati nominaciju sumarno za sve članove i pojedinačno za svakog korisnika sustava skladišta plina člana bilančne skupine koju organizira i vodi, koja ne uključuje nominaciju za operativnu zalihu, a koja mora sadržavati planiranu dnevnu količinu prirodnog plina u kWh, razrađenu za svaki sat u kWh/h za naredni plinski dan.
- (2) Nominacija iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se zasebno za utiskivanje prirodnog plina u sustav skladišta plina i zasebno za povlačenje prirodnog plina iz sustava skladišta plina, pri čemu nominirana dnevna količina prirodnog plina u kWh za naredni plinski dan ne može biti veća od sume rezerviranih dnevnih kapaciteta iz svih ugovora o skladištenju plina.
- (3) Ukoliko su dva ili više opskrbljivača plinom koji opskrbljuju druge opskrbljivače i/ili kupce prirodnim plinom iz transportnog sustava članovi iste bilančne skupine, a jedan od njih je voditelj bilančne skupine, ostali opskrbljivači plinom koji opskrbljuju druge opskrbljivače i/ili kupce prirodnim plinom iz transportnog sustava, dužni su voditelju bilančne skupine svakodnevno dostavljati prednominaciju za svoje kupce, za naredni plinski dan.
- (4) Prednominacija iz stavka 3. ovoga članka mora sadržavati planiranu dnevnu količinu prirodnog plina u kWh razrađenu za svaki sat u kWh/h za naredni plinski dan.

Članak 32.

- (1) Voditelj bilančne skupine dužan je nominaciju iz članka 31. stavka 1. dostaviti operatoru sustava skladišta plina do 11.30 sati tekućeg dana za naredni plinski dan.
- (2) Operator sustava skladišta plina dužan je do 12.30 sati tekućeg dana obavijestiti voditelja bilančne skupine o prihvaćanju ili odbijanju nominacije za naredni plinski dan.
- (3) Ukoliko operator sustava skladišta plina odbije nominaciju, voditelj bilančne skupine ima pravo dostaviti novu nominaciju do 13.30 sati tekućeg dana za naredni plinski dan.
- (4) Operator sustava skladišta plina dužan je do 14.30 sati tekućeg dana obavijestiti voditelja bilančne skupine o prihvaćanju ili odbijanju nove nominacije za naredni plinski dan.
- (5) Voditelj bilančne skupine ima pravo jedanput, u razdoblju od 16.00 do 23.30 sati tekućeg dana za naredni plinski dan, dostaviti renominaciju operatoru sustava skladišta plina.
- (6) Operator sustava skladišta plina dužan je u roku od jednog sata od zaprimanja renominacije iz stavka 5. ovoga članka obavijestiti voditelja bilančne skupine o prihvaćanju ili odbijanju renominacije za naredni plinski dan.
- (7) Voditelj bilančne skupine, radi uravnoteženja bilančne skupine koju organizira i vodi, ima pravo jedanput za vrijeme trajanja plinskog dana, za taj plinski dan, izmijeniti prihvaćenu nominaciju ili renominaciju i dostaviti je operatoru sustava skladišta plina do 10.00 sati tekućeg dana.
- (8) Renominacijom iz stavka 7. ovoga članka moguće je izmijeniti podatke za razdoblje koje započinje najranije tri sata nakon njene dostave.

(9) Operator sustava skladišta plina dužan je u roku od jednog sata od zaprimanja renominacije iz stavka 7. ovoga članka obavijestiti voditelja bilančne skupine o prihvaćanju ili odbijanju renominacije iz stavka 7. ovoga članka, u suradnji s operatorom transportnog sustava.

(10) Razmjena svih informacija iz stavka 1. do 9. ovoga članka obavlja se u elektroničkom ili pisanom obliku.

(11) Nominacija ili zadnja renominacija za određeni plinski dan koju prihvati operator sustava skladišta plina postaje obvezujuća za voditelja bilančne skupine.

(12) Iznimno od stavka 1. do 6. ovoga članka, postupak nominacije korištenja sustava skladišta plina za subotu, nedjelju i ponedjeljak provodi se u zadnjem radnom danu koji prethodi suboti u tom tjednu.

(13) Iznimno od stavka 1. do 6. ovoga članka, postupak nominacije korištenja sustava skladišta plina za dan ili dane blagdana i prvi sljedeći radni dan iza blagdana, provodi se u radnom danu koji neposredno prethodi danu ili danima blagdana.

(14) Ukoliko operator sustava skladišta plina odbije nominaciju i/ili novu nominaciju za naredni plinski dan, dužan je voditelja bilančne skupine obavijestiti o razlozima odbijanja nominacije i/ili nove nominacije.

(15) Nominirana dnevna količina prirodnog plina u kWh za naredni plinski dan jednaka je nuli u sljedećim slučajevima:

- ukoliko voditelj bilančne skupine ne dostavi nominaciju,
- ukoliko operator sustava skladišta plina odbije nominaciju, a voditelj bilančne skupine ne dostavi novu nominaciju i
- ukoliko operator sustava skladišta plina odbije novu nominaciju.

Članak 33.

(1) U slučaju izvanrednog poremećaja u radu sustava skladišta plina, operator sustava skladišta plina će odmah o istome obavijestiti operatora transportnog sustava, korisnika sustava skladišta plina na kojeg poremećaj ima utjecaj i voditelja bilančne skupine čiji je korisnik sustava skladišta plina član, te mu omogućiti izmjenu prihvaćene dnevne nominacije.

(2) Rok za renominaciju iz stavka 1. ovoga članka određuje operator sustava skladišta plina.

Pravila za trgovanje kapacitetima sustava skladišta plina

Članak 34.

(1) Korisnik sustava skladišta plina koji ne koristi rezervirani kapacitet sustava skladišta plina može rezervirani kapacitet koji ne koristi, u cijelosti ili djelomično, prodati na sekundarnom tržištu kapaciteta drugom korisniku sustava skladišta plina, uz suglasnost operatora sustava skladišta plina.

(2) Operator transportnog sustava ne može na sekundarnom tržištu kapaciteta prodavati rezervirani kapacitet sustava skladišta plina za korištenje operativne zalihe.

(3) Korisnik sustava skladišta plina može kupiti kapacitet sustava skladišta plina na sekundarnom tržištu kapaciteta, uz suglasnost operatora sustava skladišta plina.

(4) Operator sustava skladišta plina dužan je na svojoj internetskoj stranici omogućiti trgovanje na sekundarnom tržištu kapaciteta putem odgovarajućeg sučelja i obrazaca.

(5) Obrazac zahtjeva za trgovanje na sekundarnom tržištu kapaciteta sustava skladišta plina propisuje operator sustava skladišta plina, a mora sadržavati naročito sljedeće podatke:

– naziv prodavatelja i kupca kapaciteta sustava skladišta plina,

– kapacitet sustava skladišta plina koji se prodaje i kupuje,

– vremensko razdoblje na koje se prodaje i kupuje kapacitet sustava skladišta plina.

(6) Zahtjev za trgovanje na sekundarnom tržištu kapaciteta sustava skladišta plina podnose prodavatelj kapaciteta sustava skladišta plina i kupac kapaciteta sustava skladišta plina, pri čemu prodavatelj kapaciteta sustava skladišta plina može prodati kapacitet sustava skladišta plina najviše do iznosa rezerviranog kapaciteta sustava skladišta plina iz ugovora o skladištenju plina.

(7) Zahtjev za trgovanje na sekundarnom tržištu kapaciteta sustava skladišta plina ne može se povući.

Pravila za korištenje nenominiranim rezerviranim kapacitetima sustava skladišta plina

Članak 35.

(1) Voditelj bilančne skupine dužan je operatoru sustava skladišta plina uz nominaciju dostaviti podatke o korisniku sustava skladišta plina koji neće koristiti rezervirani kapacitet utiskivanja i kapacitet povlačenja u narednom plinskom danu ili narednim plinskim danima.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, operator sustava skladišta plina može rezervirati kapacitet utiskivanja i kapacitet povlačenja koji se neće koristiti, ponuditi drugim korisnicima sustava skladišta plina na primarnom tržištu kapaciteta kao prekidivi kapacitet.

(3) Operator sustava skladišta plina može ponuditi prekidivi kapacitet iz stavka 2. ovoga članka u razdoblju od 14.30 do 15.00 sati tekućeg dana za naredni plinski dan ili naredne plinske dane, uz prethodnu obavijest korisniku sustava skladišta plina čiji kapacitet sustava skladišta plina je ponudio na primarnom tržištu kapaciteta.

Informacija o iskorištenom kapacitetu sustava skladišta plina

Članak 36.

(1) Operator sustava skladišta plina dužan je svakodnevno do 8.30 sati tekućeg dana za prethodni plinski dan omogućiti voditelju bilančne skupine pristup izmjerenim podacima o korištenju rezerviranog kapaciteta sustava skladišta plina.

(2) Operator sustava skladišta plina dužan je operatoru tržišta plina svakodnevno do 10.00 sati tekućeg dana za prethodni plinski dan, odvojeno po voditeljima bilančnih skupina za korisnike sustava skladišta plina koji su članovi njihove bilančne skupine, dostaviti potvrđene nominacije i/ili renominacije i izmjerene podatke o korištenju rezerviranog kapaciteta sustava skladišta plina.

(3) Izmjereni podaci o korištenju rezerviranog kapaciteta sustava skladišta plina iz stavka 1. i 2. ovoga članka sadrže količinu prirodnog plina u kWh i satno opterećenje za svaki sat u kWh/h.

IV. PRAVILA ZA KORIŠTENJE OPERATIVNIM ZALIHAMA

Članak 37.

(1) Operator transportnog sustava održava operativnu zalihu kroz robnu namiru plina i nadopunjuje količinama plina koje kupuje sredstvima koja je operator tržišta plina naplatio za troškove energije uravnoteženja i namire plina, u dijelu koji se odnosi na naknade za odstupanje.

(2) Operator transportnog sustava dužan je formirati operativnu zalihu koristeći financijska sredstva prikupljena od naknada za odstupanje.

(3) Operator transportnog sustava ima pravo i obvezu koristiti operativnu zalihu ukoliko operativna akumulacija i energija uravnoteženja od ponuditelja na godišnjoj razini i ponuditelja na dnevnoj razini nije dostatna za uravnoteženje transportnog sustava.

(4) Operator transportnog sustava ima pravo u toku plinskog dana, za korištenje operativne zalihe, dodatno koristiti slobodan kapacitet sustava skladišta plina i rezervirani kapacitet drugih korisnika sustava skladišta plina kojeg operator sustava skladišta plina nudi kao prekidivi kapacitet.

(5) Operator transportnog sustava dužan je koristiti operativnu zalihu i u svrhu opstojnosti plinskog sustava u slučaju proglašenja kriznog stanja.

(6) Operator transportnog sustava dužan je prije početka korištenja operativne zalihe u slučaju iz stavka 5. ovoga članka obavijestiti Ministarstvo.

(7) Kada operator transportnog sustava koristi operativnu zalihu na način opisan u stavku 3. ovoga članka, operator tržišta plina dužan je obračunavati utrošenu operativnu zalihu na način opisan u članku 21. stavku 6. i 7. ovoga Pravilnika.

Članak 38.

(1) Nalog za korištenje operativne zalihe iz članka 37. stavka 3. ovoga Pravilnika daje operator transportnog sustava operatoru sustava skladišta plina, u skladu s ugovorom o

skladištenju plina, elektroničkim putem ili telefaksom, te istovremeno dostavlja taj nalog i operatoru tržišta plina.

(2) Količina operativne zalihe iz naloga iz stavka 1. ovoga članka mora biti u iznosu koji je višekratnik broja 100, a pripadajuće satne količine operativne zalihe moraju biti u iznosu koji je višekratnik broja 10.

(3) Operator transportnog sustava ima pravo tijekom plinskog dana izmijeniti nalog iz stavka 1. ovoga članka, i to za preostale sate plinskog dana.

(4) Utvrđena količina iskorištene operativne zalihe jednaka je količini operativne zalihe iz naloga za korištenje operativne zalihe.

(5) Operator tržišta plina obračunava iskorištenu operativnu zalihu sukladno metodologiji za pružanje usluga uravnoteženja prirodnog plina u plinskom sustavu.

V. POSTUPAK ZA PROMJENU OPSKRBLJIVAČA PLINOM

Članak 39.

Krajnji kupac ima pravo na promjenu opskrbljivača plinom bez naknade.

Članak 40.

(1) Postupak promjene opskrbljivača plinom započinje sklapanjem ugovora o opskrbi plinom između novog opskrbljivača plinom i krajnjeg kupca, o čemu je novi opskrbljivač plinom dužan odmah pisanim putem obavijestiti operatora transportnog sustava ili operatora distribucijskog sustava na čiji sustav je krajnji kupac priključen, uz dostavu podataka o opskrbi plinom iz novog ugovora o opskrbi plinom.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka počinje se primjenjivati od prvoga dana u mjesecu ukoliko je ugovor o opskrbi plinom s novim opskrbljivačem sklopljen do uključivo 10. dana u prethodnom mjesecu.

(3) Operator transportnog sustava ili operator distribucijskog sustava dužan je po primitku obavijesti iz stavka 1. ovoga članka dostaviti sadašnjem i novom opskrbljivaču plinom pisanu obavijest o usklađenosti podataka iz novog ugovora o opskrbi plinom sa sklopljenim ugovorom između operatora transportnog sustava ili operatora distribucijskog sustava i opskrbljivača plinom koji krajnjeg kupca opskrbljuje plinom ili zatražiti potrebno usklađivanje.

(4) Za vrijeme postupka promjene opskrbljivača plinom, stanje mjernog uređaja očitava operator transportnog sustava ili operator distribucijskog sustava na zahtjev novog opskrbljivača plinom, ovisno na čiji je sustav kupac priključen, u rokovima i na način propisan Općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom.

VI. NADZOR

Članak 41.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Pravilnika provodi ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Pravilnika obavljaju Državni inspektorat i drugi nadležni inspektori prema posebnim propisima.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 42.

Iznimno od odredbe članka 21. stavka 6. ovoga Pravilnika, u razdoblju do 30. rujna 2011. godine, operator tržišta plina vrši informativni obračun troška energije uravnoteženja i namire plina u skladu s Metodologijom za pružanje usluga uravnoteženja prirodnog plina u plinskom sustavu te ga dostavlja voditelju bilančne skupine bez ispostavljanja računa i bez plaćanja.

Članak 43.

(1) Za ponuditelja energije uravnoteženja u razdoblju do 30. rujna 2011. godine određuje se opskrbljivač plinom koji na dan stupanja na snagu ovog Pravilnika opskrbljuje plinom iz transportnog sustava druge opskrbljivače plinom u Republici Hrvatskoj.

(2) Ponuditelj energije uravnoteženja iz stavka 1. ovog članka dužan je u razdoblju do 30. rujna 2011. godine operatoru tržišta plina i operatoru transportnog sustava svakodnevno do 15.00 sati u tekućem danu za naredni plinski dan dostavljati podatke o ponudi energiji uravnoteženja, sa iskazanom količinom energije uravnoteženja izražene u m³/dan, najvećim satnim kapacitetom u m³/sat u narednom plinskom danu te naznačenim ulazom energije uravnoteženja u transportni sustav ili izlazom energije uravnoteženja iz transportnog sustava.

Članak 44.

(1) U razdoblju do 30. rujna 2011. godine operator transportnog sustava za svaku bilančnu skupinu, izuzev bilančne skupine koju organizira i vodi opskrbljivač plinom iz članka 43. stavka 1. ovoga Pravilnika, određuje maksimalni kumulativ dnevnih odstupanja.

(2) U razdoblju do 30. rujna 2011. godine, operator transportnog sustava dužan je o utvrđenom iznosu maksimalnog kumulativa dnevnih odstupanja bez odlaganja obavijestiti operatora tržišta plina koji će na osnovi tog podatka odrediti visinu potrebnih sredstava osiguranja plaćanja za pojedinog voditelja bilančne skupine te s njim sklopiti ugovor o reguliranju međusobnih odnosa.

(3) Maksimalni kumulativ dnevnih odstupanja je u apsolutnom iznosu jednak za pozitivni i negativni kumulativ dnevnih odstupanja.

(4) U razdoblju do 30. rujna 2011. godine, apsolutni iznos maksimalnog kumulativa dnevnih odstupanja za pojedinu bilančnu skupinu, za pojedini mjesec, iznosi 3% od ukupnog rezerviranog dnevnog kapaciteta na ulazima u transportni sustav korisnika transportnog sustava koji su članovi iste bilančne skupine ili 100.000 m³, pri čemu se u obzir uzima veći iznos.

Članak 45.

(1) Ukoliko bilančna skupina u razdoblju do 30. rujna 2011. godine prekorači negativni maksimalni kumulativ dnevnih odstupanja voditelj bilančne skupine dužan je operatoru tržišta plina uplatiti iznos utvrđene vrijednosti kumulativa dnevnih odstupanja, a operator tržišta plina tako prikupljena sredstva dužan je uplatiti ponuditelju energije uravnoteženja iz članka 43. ovoga Pravilnika, temeljem ugovora iz članka 51. ovoga Pravilnika.

(2) Ukoliko bilančna skupina u razdoblju do 30. rujna 2011. godine prekorači pozitivni maksimalni kumulativ dnevnih odstupanja operator tržišta plina dužan je voditelju bilančne skupine uplatiti iznos utvrđene vrijednosti kumulativa dnevnih odstupanja, pri čemu je operator tržišta plina dužan prikupiti ta sredstva od ponuditelja energije uravnoteženja iz članka 43. stavka 1. ovoga Pravilnika, temeljem ugovora iz članka 51. ovoga Pravilnika.

(3) U slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka, kumulativ dnevnih odstupanja za pojedinu bilančnu skupinu svodi se na iznos nula te se istovremeno prenosi na bilančnu skupinu koju organizira i vodi ponuditelj energije uravnoteženja iz članka 43. stavka 1. ovog Pravilnika.

(4) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, po završetku plinskog dana 30. rujna 2011., voditelj bilančne skupine i operator tržišta plina dužni su provesti obračun i novčanu namiru kumulativa dnevnih odstupanja na taj dan.

(5) Ukoliko voditelj bilančne skupine i ponuditelj energije uravnoteženja iz članka 43. stavka 1. ovoga Pravilnika ne izvrše plaćanja iz stavka 1., 2. i 4. ovoga članka, operator tržišta plina ima pravo aktivirati sredstva osiguranja plaćanja.

(6) Ukoliko operator tržišta plina aktivira sredstva osiguranja plaćanja, voditelj bilančne skupine i ponuditelj energije uravnoteženja iz članka 43. stavka 1. ovoga Pravilnika, dužni su dostaviti operatoru tržišta plina nova sredstva osiguranja plaćanja bez odlaganja.

(7) Ukoliko voditelj bilančne skupine i ponuditelj energije uravnoteženja iz članka 43. stavka 1. ovoga Pravilnika ne dostavi nova sredstva osiguranja plaćanja, operator tržišta plina dužan je bez odlaganja o tome obavijestiti Ministarstvo, Agenciju i operatora transportnog sustava.

Članak 46.

Ponuditelj energije uravnoteženja iz članka 43. stavka 1. ovoga Pravilnika dužan je odstupanja, bilančne skupine koju organizira i vodi, kao i odstupanja drugih bilančnih skupina preuzeta na način propisan u članku 45. stavku 3. ovoga Pravilnika, namiriti u plinu.

Članak 47.

U slučaju prekoračenja maksimalnog kumulativa dnevnih odstupanja, u razdoblju do 30. rujna 2011. godine, utvrđena vrijednost kumulativa dnevnih odstupanja obračunava se voditelju bilančne skupine prema jediničnim cijenama energije uravnoteženja utvrđenima u članku 48. ovoga Pravilnika.

Članak 48.

(1) Operator tržišta plina u razdoblju do 30. rujna 2011. utvrđuje cijenu energije uravnoteženja (ceu,poz i ceu,neg), kvartalno za predstojeći kvartal, prema sljedećim formulama:

$$C_{eu,poz} = P_{0,poz} * (0,2 * A_1/A_0 + 0,4 * B_1/B_0 + 0,4 * G_1/G_0) * t_{USD} [kn/m^3],$$

$$C_{eu,neg} = P_{0,neg} * (0,2 * A_1/A_0 + 0,4 * B_1/B_0 + 0,4 * G_1/G_0) * t_{USD} [kn/m^3],$$

gdje je:

$C_{eu,poz}$ – jedinična cijena energije uravnoteženja koju ponuditelj energije uravnoteženja iz članka 43. stavka 1. ovoga Pravilnika predaje u transportni sustav [kn/m^3];

$C_{eu,neg}$ – jedinična cijena energije uravnoteženja koju ponuditelj energije uravnoteženja iz članka 43. stavka 1. ovoga Pravilnika preuzima iz transportnog sustava [kn/m^3];

$P_{0,poz}$ – bazna cijena prirodnog plina osnovne donje ogrjevne vrijednosti kojeg ponuditelj energije uravnoteženja iz članka 43. stavka 1. ovoga Pravilnika predaje u transportni sustav [USD/m^3];

$P_{0,neg}$ – bazna cijena prirodnog plina osnovne donje ogrjevne vrijednosti kojeg ponuditelj energije uravnoteženja iz članka 43. stavka 1. ovoga Pravilnika preuzima iz transportnog sustava [USD/m^3];

A_1 – prosječna cijena za »Fuel Oil 3.5%« za razdoblje od devet mjeseci koje prethodi mjesecu koji prethodi kvartalu za koji se utvrđuje cijena energije uravnoteženja, a određuje se kao prosjek mjesečnih cijena za isto razdoblje, pri čemu se pojedina mjesečna cijena određuje kao prosjek dnevnih cijena u tom mjesecu, a pojedina dnevna cijena se utvrđuje kao aritmetička sredina više i niže kotacije objavljene za taj dan u »Platt's Oilgram Report« / »European Bulk« / FOB Med Basis Italy [USD/t];

A_0 – bazna cijena za »Fuel Oil 3.5%« koja iznosi 362,148 USD/t;

B_1 – prosječna cijena za »Fuel Oil 1%« za razdoblje od devet mjeseci koje prethodi mjesecu koji prethodi kvartalu za koji se utvrđuje cijena energije uravnoteženja, a određuje se kao prosjek mjesečnih cijena za isto razdoblje, pri čemu se pojedina mjesečna cijena određuje kao prosjek dnevnih cijena u tom mjesecu, a pojedina dnevna cijena se utvrđuje kao aritmetička sredina više i niže kotacije objavljene za taj dan u »Platt's Oilgram Report« / »European Bulk« / FOB Med Basis Italy [USD/t];

B_0 – bazna cijena za »Fuel Oil 1%« koja iznosi 377,793 USD/t;

G_1 – prosječna cijena za »Gasoil0.1« za razdoblje od devet mjeseci koje prethodi mjesecu koji prethodi kvartalu za koji se utvrđuje cijena energije uravnoteženja, a određuje se kao prosjek mjesečnih cijena za isto razdoblje, pri čemu se pojedina mjesečna cijena određuje kao prosjek dnevnih cijena u tom mjesecu, a pojedina dnevna cijena se utvrđuje kao aritmetička sredina više i niže kotacije objavljene za taj dan u »Platt's Oilgram Report« / »European Bulk« / FOB Med Basis Italy [USD/t];

G_0 – bazna cijena za »Gasoil0.1« koja iznosi 525,678 USD/t;

t_{USD} – prosječni srednji tečaj za devize u kn/USD – Hrvatska narodna banka Zagreb (HNB), za kvartal koji prethodi kvartalu za koji se utvrđuje cijena energije uravnoteženja.

(2) Bazne cijene prirodnog plina osnovne donje ogrjevne vrijednosti za razdoblje do 30. rujna 2011. godine utvrđuju se u fiksnim iznosima, prema sljedećim formulama;

$$P_{0,\text{poz}} = k_{\text{poz}} * BGX_6 * t_{\text{USD-EUR}} * F_{\text{MWh}} [\text{USD}/\text{m}^3],$$

$$P_{0,\text{neg}} = k_{\text{neg}} * BGX_6 * t_{\text{USD-EUR}} * F_{\text{MWh}} [\text{USD}/\text{m}^3],$$

gdje je:

k_{poz} – koeficijent bazne cijene prirodnog plina osnovne donje ogrjevne vrijednosti koji se predaje u transportni sustav, a iznosi 1,900;

k_{neg} – koeficijent bazne cijene prirodnog plina osnovne donje ogrjevne vrijednosti koji se preuzima iz transportnog sustava, a iznosi 0,850, osim u mjesecima lipnju, srpnju i kolovozu, kada iznosi 0,425;

BGX_6 – šestomjesečni prosjek dnevnih vrijednosti Baumgarten Natural Gas Index-a na dan 1. 10. 2010. godine, a iznosi 19,881 EUR/MWh;

$t_{\text{USD-EUR}}$ – aritmetička sredina dnevnih srednjih tečaja za devize i efektivnu valutu USD/EUR Hrvatske narodne banke za razdoblje od 1. travnja do 30. rujna 2010. godine, a iznosi 1,2832 USD/EUR;

F_{MWh} – faktor konverzije iz MWh u m³ za osnovnu ogrjevnu vrijednost plina od 33,33835 MJ/m³, a iznosi 0,00926 MWh/m³.

Članak 49.

Operator tržišta plina je dužan na svojoj internetskoj stranici omogućiti ponuditeljima energije uravnoteženja svakodnevno davanje ponuda za energiju uravnoteženja putem odgovarajućeg sučelja, počevši od 30. rujna 2011. godine.

Članak 50.

Operator tržišta plina dužan je postupak izbora ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini prvi put provesti za plinsku godinu 2011./2012. i okončati ga najkasnije do 15. srpnja 2011. godine.

Članak 51.

(1) Operator tržišta plina i ponuditelj energije uravnoteženja iz članka 43. stavka 1. ovoga Pravilnika dužni su najkasnije 30 dana od stupanja na snagu ovog Pravilnika sklopiti ugovor o reguliranju međusobnih odnosa. Ugovorom se između ostalog utvrđuju financijske obveze nastale sukladno članku 45. ovoga Pravilnika.

(2) Operator tržišta plina i voditelj bilančne skupine, izuzev voditelja bilančne skupine koji je ponuditelj energije uravnoteženja iz članka 43. stavka 1. ovoga Pravilnika dužni su najkasnije do zadnjeg dana u mjesecu koji prethodi razdoblju na koje se odnose ugovori o transportu plina sklopiti ugovor o reguliranju međusobnih odnosa. Ugovorom se između ostalog utvrđuju financijske obveze nastale sukladno članku 45. ovoga Pravilnika.

Članak 52.

(1) Ugovor o plaćanju energije uravnoteženja i ugovor o nabavi energije uravnoteženja prvi puta se sklapa za plinsku godinu 2011./2012.

(2) Svi višegodišnji ugovori o skladištenju plina sklopljeni prije stupanja na snagu Pravilnika o organizaciji tržišta prirodnog plina (»Narodne novine«, broj 50/09) mogu ostati na snazi, na vrijeme na koje su sklopljeni.

Članak 53.

(1) Umjesto mjerne jedinice kWh do 1. siječnja 2012. primjenjivat će se mjerna jedinica m³.

(2) Umjesto mjerne jedinice kWh/h do 1. siječnja 2012. primjenjivat će se mjerna jedinica m³/h.

(3) Do 1. siječnja 2012. krajnjim kupcem, kojem se iz distribucijskog sustava isporučuje više od 10 GWh plina godišnje ili ima priključni kapacitet veći od 10 MWh/h, smatra se krajnji kupac kojem se iz distribucijskog sustava isporučuje više od 1.000.000 m³ plina godišnje ili ima priključni kapacitet veći od 1000 m³/h.

Članak 54.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o organizaciji tržišta prirodnog plina (»Narodne novine«, broj 50/09).

Članak 55.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/09-01/39

Urbroj: 526-04-01-01/2-10-19

Zagreb, 28. listopada 2010.

Ministar
gospodarstva,
rada
i poduzetništva
**mr. sc. Đuro
Popijač**, v. r.